

באמנות ובספרות

— ת ערוכות ציור בארץ—בחדשים האחרונים נכרת תנועת-מה בין הציירים. כמה וכמה ציירים השתדלו להציג את פרי עבודתם. כן הציגו בתל אביב הציירים צ. שור, קוסונוגי, והגב' ברלין מבחר פסלים. בירושלים הציג גליקסברג מספר גדול של תמונות שמן, פורטרטים, פרחים ועוד, בימים "ריאון" סידר תערוכת ריפודוקציות, שמבחינה חנוכית יש לה ערך רב, ובזמן האחרון מציגים באולמי "בצלאל" שלושה ציירים א. אלויל, ג. גוטמן ופ. ליפשווינסקי.

— הספרות העברית חוגגת עכשיו שני יובלות של המשוררים י. כהן וי. פיכמן.

—אברהם שברון הוציא חוברת "לבקורת יסודי האידיאלוגיה של ברית שלום" מתוך השקפת הציוגות האינסגרלית. מן החוכן: בפעם הראשונה נעשה כאן חסיון לגתח ולבקר את שאיפותיה של "ברית-שלום", לחילוקי דעות שבה למקורותיה ולמסקנותיה. הציוגות האינסגרלית, כלומר השלמה, אשר מתוך נקודת מבטה באה ביקורת זו, דורשת פתרון טריטוריאלי גמור לשאלת היהודים ע"י עקירת הגלות והעברת פיוזורי עמנו להתישבות מרוכנת. היא מעמידה את עצמה, איפוא, בניגוד לציוגות הרשמית לכל גווגית, אף לריבוייה ולריקליות, השואפות כולן ליסד בא"י מרכז יהודי לבד.

—המשוררת אסתר ראב, ילידת הארץ, (זאת היא המשוררת היחידה שיש לנו מבין ילידי הארץ) הוציאה ספר שירים "קיסמונים" בהוצאת "הדים". — ש. שלום הוציא עתה ספר "יומן בגליל" מימי הרמים בארץ בהוצאת "עברים" בנירנברג; זהו ספר ספורי ראשון מאת המשורר. ש. שלום ידוע בשני ספרי שירים: "בלב העולם" הוצאת "תרבות" תרפ"ז; "מי? הוצאת "מוריה" תר"ץ.

— השנה מלאו עשר שנים לפטירת מיכה יוסף ברדיצ'בסקי.

מת לפני זמן קצר בכרלין, כאחד הציירים היהודים הגדולים של הדור החולף. (הערכה מיוחדת עם מבחר תמונות מסרי יצירתו באחת החוברות הכאות.)

תקון טעות: במדור התמונות במקום י. לויתן צריך להיות א. לויתן.

רצונך להיות אלגנטי - תפנה

אל בית מסחר אחים צוריאנו

שם מבחר גדול של נעלים, גרבים, כורטנות, עניבות, כפפות, סויתרים, וכל מיני תמרוקים מן המין המשובח

האחים צוריאנו

ירושלים מול גן העיר רחוב יפו

דואחראי: יוסף י. כהן-צדק

ואם נמצא מי, הרוצה לעשות דבר-מה בשביל אמנות-הציור, או אמנות הפלסטית בכלל, אזי שומה על קהל הציירים בארץ ועל כל אלה החרדים לגורלה של יצירתנו האמנותית להשות שכס ולעמוד לימינו. לא בעקמת חוסם ואף לא בכפול מאחורי הגב יעשה דבר מה—זו המחלה הממארת אצלנו!

הקמת מוסד זה אינה כלל וכלל ענין פרטי של פלוני ואלטוני, כי אם צורך והכרח חסון, לא במלחמה עקצנית ועקרה—ובטה אין רגילים להלחם אצלנו? בעזרה מסש הכתוב מדבר.

מספרותיו של "מחיואן תל-אביב": א) אמנות מודרנית—(1) אוסף יצירות מופת של האמנים היהודים מן המאות 18, 19, 20; גלריית של תמונות אנטיש-ים בישראל, הנעשות על ידי אמנים מפורסמים. ב) מחלקה תנכ"ית. המחיואן שואף לאסוף ריפודוקציות והעתקות מיצירות המופת של כל הדורות על נושאים תנכ"יים. ג) מחלקה אתנוגרפית. המחלקה הזאת תכלול אוסף כל מיני מלבושים, רהיטים, ספרים, תמונות, צלומים, ציורים וכדומה, על יד המחיואן תוסד ספריה לעיני אמנות.

התכנית היא רחבה ומקיפת, אלא שתכנית רחבה כזאת יכולה גם להיות בעוכריו של מוסד צעיר. השתים האחרונות יכולות לבלוע את הראשונה, שעליה להיות העיקר, ועליה יש לשמור כעל בבת עין. ובאם המחיואן רוצה להיות למרכז תרבותי-רוחני עליו לספור את מושב כוחותיו דוקא לרכוז יצירות אמנותיות. עליו למצוא דרך אל אוצרות היצירה הציורית היהודית והאנושית בכלל, להתרכז בענפי היצירה הציורית הפהורה, שגם הם רבים. מושב פחות התמונה, אבל מוכרח, עידית שכעידית.

ואין לשכוח, שגם בארץ חיים כמה ציירים כעלי שעור קומה, שאין לזלזל בהם.

אזלת יד

כל החלומות על יצירה עברית חיה ופוריה גזן, נעלמו כלא היו. עתה פותר בראש חוצות לדבר על סתימת הגולל, ואין אף איש בא למחות לעמוד בפריץ. ואולי משום שרגילים אצלנו למחות. הן עם מחאות ואספות אנו. ובינתיים—ואנו מתגללים במודר, חיינו התרבותיים כלא היו מעולם. אין דואג להם. הכל מוצף פולטיפניות מפלגתיות, קולנועיות, המוצאת לה עתה אח בבויה גם בספרות ידועה. ואנו, אשר לפנינו—וגם היום עוד—חלמנו על יצירה עברית מקורית, המכת שרשים, צומחת מן הקרקע, עומדים לפני עוכדה מחפירה של...

והיכן נעלם היוצר העברי? מדוע לא עמד זה במערכה להגן על הצרכים הרוחניים הראשונים, שבלעדיהם אין האומה אומה כלל וכלל? הרי העווכה היא איומה, ואין איש נוקט אצבע בכדי להיוז את העגלה. ירדנו פלאים, כי היצירה היתה מיותרת, מיותרת בהחלט—ודוקא כיום! נחתו בנו דרכנות חסון הכל יכול, ואין איש בא לראות בדם השותת, בפצעים שאין להם תרופה.

כי עווכב—עווכב הוא היוצר העברי ביאושן, ועווכבה פי כמה היא היצירה העברית, ואף על פי כן—היכן פנת היחיד, שם אפשר ללבו את גחלת היצירה, לשמור עליה מפני שני הכליון? היכן פנת הבדידות, אליה לא יגיע שאון הרחוב הצווחני על כל תלישותו ועל כל אפסותו? כן, פנת היחיד המבודדת היא, אשר בכוחה להציל את הרוח מפירוץ חסון הכלנועי, מעל עקיצות ומריבות עקרות. לשוב אל פנת היחיד, אל פנת הבדידות, ולהרים מחדש על הנס תקומת הרוח ונצחוננו על הישגי הציביליזציה המסחררים. תחית האידיאה היא הנה הכל בכל, אידיאת היצירה, ולו גם מתוך יאוש ואכזבה. אך אין ררך אחרת מאשר לשוב אל הבדידות, אל עצמו.

גיריה, מכשירי-כתיבה, ספרים ומתנורת

את גולדמן

רחוב יפו מול ראינוע-אביב ירושלים